

en l'espèce, introduite par les producteurs du fromage bénéficiant de l'AOP « Queso Manchego » contre l'usage fait sur des étiquettes pour identifier et commercialiser les fromages non protégés par l'AOP « Adarga de Oro », « Super Rocinante » et « Rocinante », ainsi que contre l'usage des termes « Quesos Rocinante ». La Cour suprême espagnole connaissant du dossier pose trois constats factuels. D'abord, le mot « manchego » utilisé dans l'AOP « Queso Manchego » est l'adjectif qui qualifie, dans la langue espagnole, les personnes et les produits originaires de la Mancha. Ensuite, l'AOP « Queso Manchego » couvre les fromages élaborés dans la région de la Mancha avec du lait de brebis, dans le respect de conditions spécifiques relatives à la production, l'élaboration et l'affinage, contenues dans le cahier des charges. Enfin, Miguel de Cervantes a situé l'essentiel de l'action de son personnage Don Quijote de la Mancha dans la région de la Mancha. Ce personnage incorpore certaines caractéristiques physiques et vestimentaires analogues à celles du personnage représenté sur le motif figuratif représenté sur l'étiquette d'un des produits litigieux. Par ailleurs, l'une des dénominations utilisées pour certains des fromages litigieux correspond au nom du cheval monté par Don Quijote de la Mancha, à savoir « Rocinante ».

Compte tenu de ces éléments, la Cour suprême espagnole a décidé de surseoir à statuer et de poser plusieurs questions préjudicielles à la Cour de justice.

La première question posée à la Cour vise à savoir si l'évocation d'une AOP dans l'esprit du public, interdite par l'article 13, 1., sous b), du règlement n° 510/2006 (remplacé par l'art. 13, 1., sous b), du règlement n° 1151/2012 du 21 novembre 2012 relatif aux systèmes de qualité applicables aux produits agricoles et aux denrées alimentaires) doit nécessairement résulter de l'emploi de dénominations qui présentent une similitude visuelle, phonétique ou conceptuelle avec l'AOP ou si elle le peut également de l'emploi de signes figuratifs. La Cour y répond par l'affirmative. Alors qu'elle ne s'était prononcée précédemment que sur l'évocation d'une AOP par l'usage d'éléments verbaux, la protection de l'AOP contre « toute évocation » au sens de l'article 13, 1., sous b), du règlement n° 510/2006 doit, selon la Cour, se comprendre comme visant les évocations produites tant par un élément verbal que par un élément figuratif. C'est à la juridiction de renvoi de vérifier si, en l'espèce, « les dessins d'un personnage ressemblant à Don Quijote de la Mancha, d'un cheval maigre et des paysages avec des moulins à vent et des brebis » dont il a été fait usage pour des produits non protégés par l'AOP sont susceptibles d'évoquer, c'est-à-dire d'appeler directement à l'esprit du consommateur, les produits bénéficiant de l'AOP.

La deuxième question est celle de savoir si l'évocation d'une AOP de nature géographique, à savoir celle qui contient la référence à une région déterminée, doit éga-

lement être interdite lorsqu'elle est générée par un producteur établi dans cette même région, mais pour un produit qui n'est pas couvert par l'AOP dès lors qu'il ne respecte pas les conditions prévues dans le cahier des charges. Ici également, la Cour répond par l'affirmative. Le fait que le producteur fabriquant des produits non protégés par l'AOP, similaires à ceux protégés par l'AOP, soit établi dans l'aire géographique liée à l'AOP n'exclut pas l'atteinte à l'AOP par application de l'article 13, 1., sous b), du règlement n° 510/2006.

La troisième question vise à identifier le consommateur de référence, à savoir celui qui est amené ou ne l'est pas, à avoir directement à l'esprit comme image de référence, le produit bénéficiant de l'AOP protégée. La Cour rappelle le principe de protection effective et uniforme des AOP. En vertu de celui-ci, l'absence d'évocation par les consommateurs d'un seul Etat membre ne suffit pas pour exclure la violation de l'AOP sur le territoire européen, et *a contrario* l'existence d'une évocation dans l'esprit des consommateurs d'un seul Etat membre suffit pour déclencher la protection sur l'ensemble du territoire de l'Union européenne.

6. INSOLVENTIE / INSOLVABILITÉ

*Inge Van de Plas*⁸

Wetgeving/Législation

Europese richtlijn betreffende preventieve herstructureringsstelsels

INSOLVENTIE

Richtlijn met betrekking tot insolventie – Beroepsverbod – Herstructurering – Kwijtschelding

INSOLVABILITÉ

Directive insolvabilité – Interdiction d'exercer une activité professionnelle – Restructuration – Remise de dettes

Op 6 juni 2019 heeft de Europese Raad de richtlijn betreffende preventieve herstructureringsstelsels, betreffende kwijtschelding van schuld en beroepsverboden, en betreffende maatregelen ter verhoging van de efficiëntie van procedures inzake herstructurering, insolventie en kwijtschelding van schuld goedgekeurd (www.consilium.europa.eu/nl/press/press-releases/2019/06/06/giving-entrepreneurs-a-second-chance-new-rules-on-business-insolvency-adopted/). Met deze stap is het wetgevend proces van deze richtlijn voltooid.

Belangrijk voor de lidstaten is dat na de bekendmaking van de richtlijn in het *Publicatieblad* een termijn van 2 jaar start waarin zij hun huidig recht kunnen aanpassen of de nieuwe bepalingen kunnen invoeren. In deze

⁸ Assistent Universiteit Antwerpen.

periode zullen we dan ook kunnen vaststellen of en in welke mate de vooropgestelde harmonisatie van herstructureringsstelsels, kwijtschelding, beroepsverboden en efficiëntiemaatregelen over de lidstaten heen tot stand zal komen.

Rechtspraak/Jurisprudence

Hof van Justitie 16 mei 2019

Zaak: C-509/17

INSOLVENTIEPROCEDURE

Gerechtelijke reorganisatie door overdracht onder gerechtelijke gezag – Gevolgen voor de werknemers

PROCÉDURE D'INSOLVABILITÉ

Réorganisation judiciaire par transfert sous autorité de justice – Conséquences pour les employés

Op 16 mei 2019 heeft het Hof van Justitie zijn oordeel geveld in de zaak *Plessers*. De feiten in dit arrest betroffen de overdracht onder gerechtelijk gezag (GROG) van een deel van de ondernemingsactiviteit en activa van NV Echo aan NV Prefaco. Onderdeel van deze overname was de overdracht van een deel van de werknemers van Echo.

Mevrouw Plessers was één van de werknemers van Echo, maar werd niet overgenomen door Prefaco. Mevrouw Plessers ging niet akkoord met deze gang van zaken en stelde een vordering in ten aanzien van Prefaco om alsnog overgenomen te worden. Deze vordering werd afgewezen in eerste aanleg, waarna mevrouw Plessers een beroepsprocedure inleidde. Het hof van beroep heeft de behandeling van deze zaak geschorst om een prejudiciële vraag te stellen aan het Hof van Justitie.

In zijn arrest heeft het Hof de prejudiciële vraag als volgt geformuleerd:

“Moet richtlijn nr. 2001/23, met name de artikelen 3 tot en met 5 ervan, aldus worden uitgelegd dat zij zich verzet tegen een nationale wettelijke regeling als de in het hoofdgeding aan de orde zijnde regeling, die in geval van overdracht van een onderneming in het kader van een procedure van gerechtelijke reorganisatie door overdracht onder gerechtelijk gezag, welke procedure wordt gevoerd met het oog op het behoud van het geheel of een gedeelte van de vervreemder of van zijn activiteiten, bepaalt dat de verkrijger het recht heeft om te kiezen welke werknemers hij wil overnemen?”

Richtlijn nr. 2001/23 reguleert de rechten van werknemers bij de overname van ondernemingen. Artikelen 3 en 4 van deze richtlijn bepalen globaal genomen dat de rechten van de werknemers overgaan op de overnemer van een onderneming. Echter, deze bepalingen zijn niet van toepassing indien aan de drie voorwaarden in artikel 5 van richtlijn nr. 2001/23 is voldaan: de ver-

vreemder is verwickeld in een faillissementsprocedure of in een soortgelijke procedure (1) met het oog op de liquidatie van het vermogen van de vervreemder (2) onder toezicht van een bevoegde overheidsinstantie (3).

In zijn beoordeling stelt het Hof dat de GROG niet gelijk kan worden gesteld met een faillissementsprocedure, noch een soortgelijke procedure (ro. 42-43). Met betrekking tot de tweede voorwaarde oordeelt het Hof dat de GROG niet wordt ingesteld met het oog op liquidatie, maar daarentegen wordt gebruikt met als doelstelling het behoud van het geheel of een deel van de activiteiten van de schuldenaar (ro. 44-45). Ten slotte oordeelt het Hof dat de taak van de gerechtsmandataris binnen de GROG beperkter is dan deze van de mandataris in een faillissementsprocedure en bijgevolg de GROG niet plaatsvindt onder toezicht van een bevoegde overheidsinstantie (ro. 47.). Bijgevolg voldoet de GROG niet aan de voorwaarden van artikel 5 richtlijn nr. 2001/23 en zijn de artikelen 3 en 4 richtlijn nr. 2001/23 van toepassing.

Hof van Justitie 16 mei 2019

Zaak: C-509/17

INSOLVENTIEPROCEDURE

Gerechtelijke reorganisatie door overdracht onder gerechtelijke gezag – Gevolgen voor de werknemers

PROCÉDURE D'INSOLVABILITÉ

Réorganisation judiciaire par transfert sous autorité de justice – Conséquences pour les employés

In een eerdere blogpost stellen we vast dat het Hof van oordeel is dat de gerechtelijke reorganisatie door overdracht onder gerechtelijk gezag (GROG) niet valt onder de uitzondering van artikel 5 van richtlijn nr. 2001/23 en de artikelen 3 en 4 van de richtlijn nr. 2001/23 wel van toepassing zijn. Bijgevolg rijst de vraag of de artikelen 3 en 4 van de richtlijn nr. 2001/23 zich verzetten tegen het keuzerecht van de verkrijger tijdens de GROG.

Op dit ogenblik heeft de verkrijger op basis van artikel XX.86, § 3 WER het recht om zelf te kiezen welke werknemers hij overneemt. Echter, richtlijn nr. 2001/23 beoogt zo veel mogelijk een ongewijzigde voortzetting van de arbeidsovereenkomst of arbeidsbetrekking met de verkrijger te verzekeren, teneinde te voorkomen dat de betrokken werknemers uitsluitend ten gevolge van deze overgang in een minder gunstige positie komen te verkeren (ro. 52). Bijgevolg stelt artikel 3, 1. van de richtlijn nr. 2001/23 dat de rechten en verplichtingen van de vervreemder ten aanzien van zijn werknemers overgaan op de verkrijger. Artikel 4, lid 1. richtlijn nr. 2001/23 op zijn beurt stelt dat de overgang van een onderneming op zichzelf voor de vervreemder of de verkrijger geen reden tot ontslag zijn. Deze bepaling vormt evenwel geen beletsel voor ontslagen om economische, technische of orga-